

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2738/2020
28.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић, Споменке Зарић, Зоране Делибашић и Божицара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужених „Железнице Србије“ а.д. Београд и "Инфраструктура железнице Србије" а.д., Београд, ради накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3129/19 од 18.12.2019. године, у седници већа одржаној 28.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца као о изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3129/19 од 18.12.2019. године и пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 83/18 од 18.06.2019. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 83/18 од 18.06.2019. године, одбијен је основни тужбени захтев тужиоца да му тужене солидарно накнаде трошкове исхране и регреса за годишњи одмор, у периоду од 01.01.2015. године до 31.08.2015. године, као и да му тужена "Инфраструктура железнице Србије" а.д. Београд накнади трошкове исхране и регреса за период од 01.09.2015. године до 31.01.2018. године. Одбијен је и алтернативни тужбени захтев да му тужене солидарно, по истом основу, исплате потраживање у износима наведеним у изреци, са законском затезном каматом за период од 01.01.2015. године до августа 2015.године, а одбијен је и алтернативни тужбени захтев у односу на тужену "Инфраструктуру железнице Србије" а.д. Београд да му по истом основу исплати потраживање са законском затезном каматом у износима наведеним у изреци, за период од 01.09.2015. године до 31.01.2018. године. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж1 3129/19 од 18.12.2019. године, ставом првим изреке, одбио жалбу тужиоца и потврдио првостепену пресуду. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, предлагајући да се о ревизији одлучује као о изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужена "Железница Србије" а.д. је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је закључио да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14, 87/18), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став о ситуацији када послодавац право запослених на исплату трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора не искаже у платној листи запослених, а који се разликује од става израженог у побијаној пресуди.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према чињеничном стању на коме су засноване побијане одлуке, тужилац је био у радном односу код тужене "Железнице Србије" а.д. до 01.09.2015. године, од када је код тужене "Инфраструктура железнице Србије" а.д. Вештачењем ради утврђивања да ли је тужиоцу за спорни период обрачунат и исплаћен топли оброк и регрес констатовано је, на основу увида у обрачунски лист тужиоца, да је тужени обрачунавао и исплаћивао основну зараду тужиоцу по вредности једног радног часа, у складу са Колективним уговором, с тим да тужени није накнаду на име топлог obroка и регреса приказивао одвојено од основне зараде у обрачунским листама тужиоца, те је вештак за спорни период обрачун извршио у нето износу, а који износи су утврђени према параметрима из раније важећег Колективног уговора ЈЖТП ("Службени гласник РС" бр. 37/95, са изменама објављеним у "Службеном гласнику РС" бр. 7/2000), којим Колективним уговором су били уговорени предметни трошкови, као и њихова висина, с обзиром да Анекс Колективног уговора из 2006.године, као и сада важећи Колективни уговор од 24.03.2015. године, не садрже конкретну регулативу која утврђује висину ове накнаде.

Нижестепеним одлукама је одбијен тужбени захтев за исплату накнаде регреса за годишњи одмор, као и накнаде на име трошкова исхране у току рада, уз закључак судова да су ови трошкови тужиоцу исплаћени правилно, кроз цену рада, а према општим актима туженог.

Врховни касациони суд налази да је нижестепеним одлукама погрешно примењено материјално право, због чега је чињенично стање остало неправилно утврђено.

Законом о раду прописано је право запосленог на накнаду трошкова у вези са радом, а Законом о изменама и допунама Закона о раду ("Службени гласник РС" бр.61/05), који се примењује од 01.01.2006. године, поново је прописано и право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и за регрес за коришћење годишњег одмора

(члан 118. тачка 1, 5. и 6.), а што мора бити исказано у обрачунској листи за све запослене. Почев од 01.01.2006. године послодавцима је остављена могућност да својим актима о расподели зараде могу уговорити мањи или већи износ регреса и топлог оброка од онога који је предвиђен Општим колективним уговором и Законом о раду, али само уколико су донели Одлуку којом су предвидели висину регреса и топлог оброка. Међутим, у конкретном случају тужени у току поступка није доставио такву одлуку суду, као ни судском вештаку ради израде налаза и мишљења, из чега се основано може закључити да исту није ни донео. При том, висина трошкова на име регреса за годишњи одмор и на име трошкова исхране у току рада мора бити одређена линеарно за све запослене, односно ови трошкови морају бити исплаћени свим запосленима у истом износу, без обзира на стручну спрему, звање и радно место. Имајући ово у виду, не може се прихватити ни навод туженог, као ни закључак другостепеног суда, да су запосленима, па и тужиоцу, ови трошкови исплаћени кроз висину цене рада, с обзиром да тужени није могао да се изјасни о њиховој висини, нити је износ накнаде за регрес и топли оброк исказао у платној листи запослених (па и тужиоца), како је то прописано чланом 105. став 1. и чланом 121. став 1. Закона о раду. На основу изнетог, произлази закључак да је тужени, у погледу исплате наведених накнада, цитиране законске одредбе примењивао на штету тужиоца.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је применом члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке. Укинута је и одлука о трошковима спора, јер зависи од коначног исхода спора, сагласно члану 165. ЗПП.

У поновном поступку првостепени суд ће у складу са датим примедбама поново одлучити о захтеву тужиоца за исплату трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у траженом периоду, имајући при том у виду и да су правне последице статусних промена наступиле 01.09.2015. године, од када је тужилац у радном односу код тужене "Инфраструктуре железнице Србије" а.д.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић**